Patron włochowskiej ulicy Czesław Kłoś

„Wie Pani, dlaczego ta ulica przed wojną nazywała się Inżynierska? Bo mieszkał przy niej inżynier – inżynier Kłoś”.

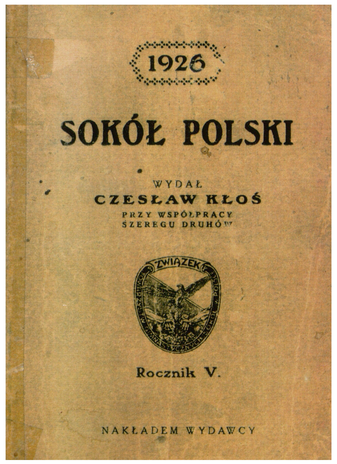
Czesław Kłoś urodził się 13 lipca 1881 roku w Sośnicy koło Krotoszyna. Był inżynierem budownictwa przemysłowego, przedsiębiorcą, profesorem Politechniki Warszawskiej, autorem podręczników i poradników dla inżynierów, działaczem Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, miłośnikiem sportu i promotorem tężyzny fizycznej, zwłaszcza lekkoatletyki i gimnastyki, członkiem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, znawcą i miłośnikiem muzyki, społecznikiem i filantropem. Wreszcie – mężem Klary Kłoś i ojcem rodziny.

W 1907 roku Czesław Kłoś ukończył studia inżynierskie w Charlottenburgu. Pracował w Belgii, po czym wrócił do Niemiec, gdzie łączył pracę zawodową z działaniami na rzecz tamtejszej Polonii, prowadząc działalność oświatową. Był współtwórcą „Sokoła” na terenie Rzeszy. Szykanowany i zagrożony aresztowaniem przez władze niemieckie, w 1912 roku został zmuszony do ucieczki za granicę.

Udał się do Warszawy, gdzie został zatrudniony na stanowisku dyrektora technicznego w Towarzystwie Akcyjnym Martens i Daab. W tym czasie rozpoczął też pracę naukową.

Czesław i Klara Kłosiowie. Lata 30. XX wieku. Źródło: www.mamow.pl

Przykład publikacji TG „Sokół” wydawanych przez Czesława Kłosia. Źródło: www.mamow.pl

Jedna z licznych publikacji branżowych autorstwa Czesława Kłosia. Źródło: www.mamow.pl

Willa Kłosia z charakterystycznym szyldem na elewacji: „Biuro Inżynierskie dr. Czesława Kłosia”. Lata 60. XX wieku. Źródło: www.mamow.pl

Po wybuchu I wojny światowej jako poddany cesarstwa niemieckiego został przez władze rosyjskie aresztowany i zesłany do Kazachstanu. Tam odnalazła go żona Klara z dziećmi. Na zesłaniu pracował jako inżynier, kierując m.in. budową mostu żelbetowego nad rzeką Toboł w Kustanaju. Gromadził też materiały do pracy doktorskiej, którą obronił 2 lata po powrocie z zesłania na Politechnice Lwowskiej u światowej sławy prof. Maksymiliana Hubera.

1927 był rokiem ważnych zmian w życiu Czesława Kłosia i jego rodziny. Wtedy Kłosiowie osiedlili się w willi przy ul. Inżynierskiej 12–14 we Włochach. Tam też siedzibę znalazło Biuro Inżynierskie dr. Czesława Kłosia.

Willę w stylu – a jakże! – włoskim Czesław Kłoś zbudował dla żony Klary i dzieci. Klara Kłoś miała decydujący głos w sprawie kształtu domu i ogrodu – był on darem wdzięczności Czesława dla żony, która straciła zdrowie, pracując i opiekując się nim i dziećmi na zesłaniu. Tu inżynier realizował projekty zawodowe i społeczne.

W willi Kłosia, jak do dziś nazywany jest dom przy ul. Inżynierskiej, działała pierwsza we Włochach poczta, swoje zebrania miał klub sportowy „Sokół” i odbywały się liczne spotkania towarzyskie i bale charytatywne, z których dochód wspierał ważne inicjatywy, takie jak budowa kościoła, szkół, klubu sportowego czy Domu Ludowego.

W okresie międzywojennym biuro Czesława Kłosia zaangażowane było w projektowanie i realizację licznych przedsięwzięć budowlanych w wielu miejscach w Polsce, w tym budowę podziemnego tunelu średnicowego w Warszawie, Starachowickiej Fabryki Broni i Amunicji, Składów Lotniczych w Dęblinie i Warsztatów Kolejowych w Pruszkowie.

Okres wojny i powstania warszawskiego wiązał się z ciężką chorobą Czesława Kłosia i ogromną stratą, jaką była śmierć czworga z pięciorga jego dzieci: w sierpniu 1944 roku zginęła córka Bożenna, łączniczka batalionu „Parasol”, we wrześniu zostali rozstrzelani przez Gestapo trzej synowie Kłosiów: Piotr, Lech i Lew.

Po wojnie Czesław Kłoś podjął pracę naukową i dydaktyczną na Politechnice Warszawskiej. Nie zrezygnował jednak z praktyki projektowej i budowlanej: był zaangażowany w budowę m.in. Zakładów Wytwórczych Lamp Elektrycznych im. Róży Luksemburg na Woli i kilku cukrowni.

Zmarł w Warszawie 21 maja 1957 roku, kilka tygodni po ukochanej żonie Klarze. Oboje są pochowani na cmentarzu we Włochach.

Na wniosek Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT) i mieszkańców Włoch, w uznaniu licznych zasług, ulica, przy której mieszkał, otrzymała nazwę Czesława Kłosia. W tym roku przypada 140. rocznica jego urodzin, a patronem ulicy jest ten sam co przed wojną Inżynier.

Czesław Kłoś, naczelnik Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce, wśród działaczy związku. Lata 20. XX wieku. Źródło: www.mamow.pl

Dr inż. Czesław Kłoś (1881–1957). Lata 30. XX wieku. Źródło: www.mamow.pl

ORGANIZATORZY WYSTAWY

STOWARZYSZENIE SĄSIEDZKIE WŁOCHY

mamow Multimedialne Archiwum Miasta Ogrodu Włochy

Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy

70 LAT WŁOCH I GRZEC W WARSZAWIE

Projekt współfinansuje m.st.Warszawa